

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 6 maart 1950

Mede voor Stikker.

Ref. Uw telegram 112 en 136 deel ik U mede, dat een exemplaar van inmiddels ingetrokken ontwerp federale wet tot regeling van wijzigingen in de Staatkundige opbouw der RIS, alsmede een Nederlandse vertaling hiervan en nader commentaar als gevraagd U 7 dezer luchtgewijs worden toegezonden. De vertaling heeft enkele dagen gevorderd.

Zoals moge blijken uit het politiek rapport nr. G 3182 getiteld "De strijd tussen Unitarisme en Federalisme; wegen tot opheffing der deelstaten", dat ik U heden eveneens luchtgewijs doe toekomen, is RIS-Regering gezwicht voor grote druk van RI, die Djakarta in Madura en Oost-Java voor fait accompli plaatste en geleid heeft tot intrekking van bedoeld wetsontwerp. In gewijzigde vorm is het heden als ontwerp noodwet bij de Senaat ingediend, die morgen met de behandeling ervan zal aanvangen overeenkomstig het vierde lid van artikel 123 der constitutie. De belangrijkste wijziging, die het nieuwe ontwerp heeft ondergaan, is het wegvallen van de mogelijkheid voor deelgebieden om zich onder het rechtstreekse gezag der RIS te stellen. Hiermede is tegemoet gekomen aan de van RI zijde tegen dit onderdeel aangevoerde bezwaren. Ontwerp noodwet U spoedshalve onvertaald luchtgewijs toegezonden.

De intrekking van het oorspronkelijke ontwerp en het aannemen door de Volksvertegenwoordiging van een aantal moties, waarin er bij de Regering wordt aangedrongen op samenvoeging van 15 deelgebieden met RI, is, zoals bij monde van Mr. Moh. Yamin in het Parlement is verklaard, als een capitulatie der RIS-Regering te beschouwen. Aan de positie van de Minister van Binnenlandse Zaken is hierdoor een gevoelige klap toegebracht.